

Tertialrapport 2
Äldrenämnden
Tertial 2 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Bästa utveckling för alla.....	5
	<i>Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.....</i>	5
2.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	6
	<i>Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.....</i>	6
2.3	Stark och balanserad tillväxt	6
	<i>Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.....</i>	6
2.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	7
	<i>Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.....</i>	7
3	Ekonomiskt resultat.....	8
4	Investeringar.....	10
5	Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare.....	11
6	Åtgärdsplan.....	12

I Sammanfattning

Verksamhetsuppföljning

Äldreomsorgen utvecklas för att bland annat öka tryggheten och öka utbudet av välfärdstjänster. Det gäller till exempel översynen av dagverksamheten, i december kommer en delrapport med resultatet från den övergripande behovsanalys som pågår. Boo Folkets hus bedriver mötesplatsen Lusthuset i projektform med ett särskilt uppdrag att nå socialt isolerade seniorer. Planering pågår att starta ytterligare en mötesplats. En plan finns framtagen som sträcker sig fram till 2030 med en prognos för behovet av olika boendeformer, Under 2018 kommer ett Ersta Diakoni öppna ett särskilt boende i Ältadalen med 54 lägenheter och under 2019 öppnar Silver Life ett särskilt boende med 54 platser och ett hundratal trygghetsbostäder i Graninge. Dessutom planeras för ett trygghetsboende med 54 lägenheter på Nya gatan i centrala Nacka.

En upphandling av välfärdstekniklösningar blev klar i augusti 2017. Upphandlingen har uppmärksammats nationellt då den istället för att upphandla teknikprodukter upphandlat tjänster. Planeringen pågår nu för fullt för att välfärdstekniklösningar ska bli en del av utbudet av insatser och att kunder i behov ska få dessa insatser redan under hösten.

Uppföljning av Nackas särskilda boenden kommer att vidareutvecklas under hösten. Uppföljningen av den medicinska kvalitén och den sociala omsorgen kommer att kompletteras med observationer och intervjuer med boende, anhöriga och personal för att få en mer nyanserad uppföljning och för att försöka fånga kvalitén i omsorgen.

Ekonomi

Årsprognosen visar på en nettokostnad med -764, 8 miljoner kronor vilket innebär ett överskott på cirka 10,3 miljoner kronor jämfört med budgeten: Det är en stor förbättring jämfört med tertial I. Prognosen varierar mellan stora över- respektive underskott för de olika verksamheterna. Det största överskottet avser hemtjänst 25,2 miljoner kronor medan korttidsvården kommer att överskrida budgeten med cirka 14,3 miljoner kronor. Cirka 11,8 miljoner kronor av det förväntade överskottet inom kundval hemtjänst beror på en förväntad volymökning som inte har inträffat och överskott i bokslutet 2016 som inte har inträffat. Natthemtjänsten går med cirka 1,5 miljoner i underskott på grund av fler besök.

2 Verksamhetsresultat

Viktiga händelser

Flera förändringar sker som syftar till att förenkla och effektivisera processen. En stor upphandling kring välfärdsteknik blev klar i augusti och olika lösningar som förbättrar och förenklar för den enskilde ska nu successivt erbjudas kunder med hemtjänst.

Alla hemtjänstanordnare rapporterar nu sin tid hos kund digitalt. Detta underlättar tidsredovisning, ersättning och uppföljning så att ersättning enbart utgår för utförd tid. Införandet har skett i nära dialog med anordnare och i etapper så att några få företag gick in först för att tillsammans med kommunen testa systemet och få möjlighet att rätta till eventuella fel..

Den 31 april upphörde sociala kvalitetsenheten som på Socialnämndens och Äldrenämndens uppdrag arbetat med att följa upp och utveckla arbetet inom nämndernas respektive områden. Sociala kvalitetsenheten har också drivit på utvecklingen kring tidiga insatser. Dessa uppgifter och resurser i form av medarbetare har nu flyttas nu över till respektive enhetschef som får helhetsansvar inom sitt område. Förändringen förväntas leda till kortare beslutsvägar, bättre helhetsbild och prioriteringar samt förbättrad styrning i enlighet med politikens intentioner.

Personalomsättningen inom äldrenämndens område har minskat och en plan har tagits fram i samverkan med fack och medarbetare för att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare.

Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige i mål och budget 2017-2019

Blandat utbud av seniorbostäder

Socialtjänstens boendestrateg är involverad i samtliga stadsbyggnadsprojekt när Nacka bygger stad och bevakar äldreperspektivet när det gäller särskilda boenden som alternativa boendeformer såsom trygghetsbostäder och seniorbostäder. En plan finns framtagen med behovsprognos och planen sträcker sig fram till 2030. Under 2018 kommer ett nytt särskilt boende att öppna i Ältadalen med 54 lägenheter och ansvariga för verksamheten kommer att vara Ersta Diakoni. Under 2019 öppnar Silver Life ett särskilt boende med 54 platser och ett hundratal trygghetsbostäder i Graninge. Dessutom planeras för ett trygghetsboende med 54 lägenheter på Nya gatan i centrala Nacka.

Uppdrag från KF - Dagverksamhet

En översyn av dagverksamhet för äldre med avsikt att säkra hög kvalitet och brett utbud ska genomföras. Översynen avser både verksamhetens innehåll, regelverk, ersättningsmodell och ersättningsnivåer. En förstudie är klar och har presenterats för politiken som gett klartecken att fortsätta översynen som kommer att vara klar i mars 2018.

Internationellt arbete

Äldrenämnden ingår i flera spännande internationella samverkansforum som på olika vis tangerar kommunens olika fokusområden. Genom EU-projektet FILO, Fighting Loneliness, är fokus att hitta metoder för att förebygga och upptäcka upplevd ensamhet och projektet ska resultera i en rapport med rekommendationer för olika grupper som är i kontakt med seniorer. Indikatorn om upplevd ångest och oro från Socialstyrelsen brukarenkät är knuten till detta projekt. I maj 2017 deltog Nacka i en konferens i Bryssel för att utbyta kunskap och strategier angående integrerad vård som är en inspiration inför förberedelse av övertagandet av hemsjukvård i Nacka som kommer att ske 2020.

I juni 2017 deltog Nacka i en konferens i Valencia om hur förebyggande- och stärkande åtgärder kan sättas in i hemmet direkt efter akuta inläggningar på sjukhus.

Nacka deltar också i TRIADE, ett projekt som ser över hur personer med funktionsnedsättnings behov ser ut när de blir äldre. En slutrapport för detta projekt kommer att presenteras i Bryssel

under oktober då Nacka kommer att delta.

Nacka är också knuten till projektet Covenant of demographic change som tittar på tillgänglighetsaspekter i stadsplanering och vad som stödjer ett aktivt och hälsosamt åldrande vilket ökar möjlighet till ett friskare och självständigare liv för alla åldrar.

Statsbidrag

Statliga stimulansmedel har fördelats under 2017 i syfte att öka bemanningen inom särskilda boenden och hemtjänst. Fokus för särskilda boenden har varit att öka bemanningen nattetid och för att skapa aktivitetshöjande åtgärder. Hemtjänstföretagen har beviljats medel som stimulerar ökad kontinuitet för kunderna. Nacka tilldelades totalt 14 278 723 kr som fördelats till kommunens olika anordnare.

2.1 Bästa utveckling för alla

Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.

Kommentar

Fler nås av tidiga och hälsofrämjande insatser

Genom EKEN, en öppen verksamhet för att främja hälsan, får seniorer förbättrad styrka och balans. Under 2017 har sammanlagt 9 grupper startats med sex personer i varje grupp. Varje grupp träffas under 20 veckor och tränar två gånger i veckan. Grupperna leds av en sjukgymnast. Utvärdering efter att deltagarna genomfört träning i grupp visar på goda resultat för både bestyrka och balans. Flera personer skattar högt på upplevd hälsa som t e x bättre gångförmåga, mindre upplevd oro och ångest, bättre sömn, minskad smärta, ökad livskraft efter att de genomgått träningsgrupp. Flera personer uppgav också i avslutningssamtalet att de hade fått nya bekantskaper och gärna fikade eller åt lunch tillsammans efter träningspasset.

Efter avslutad träningsperiod erbjuds deltagarna att fortsätta sin träning på kvällar och helger under överseende av volontärer. Öppettiderna för denna verksamhet har under 2017 utökats till 4 gånger/vecka. Vid varje träningstillfälle deltar mellan åtta och nitton seniorer. Tretton volontärer delar i nuläget på uppdraget att ansvara för kvälls- och helgpassen. Under hösten planerar Matskolan att starta. Detta är en samverkan med Nacka seniorcenters kök-och restaurangverksamhet och EKEN. Tanken med matskolan är att äldre ska få ökade kunskaper om hälsosam kost.

Systematiskt arbetssätt vid biståndsbedömning

Under hösten 2017 påbörjas planering av införandet av individens behov i centrum, IBIC. IBIC utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i dagliga livet. Handläggare och utförare använder Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, ICF, som gemensamt tankesätt och språk. Med ett systematiskt arbetssätt beskrivs nuläge, mål och resultat med strukturerad dokumentation. Det ger säkrare överföring och återanvändning av information. Målet är att individen får sina behov beskrivna på ett likvärdigt sätt i hela landet och att individen får möjlighet att stärka sina egna resurser avseende genomförande av aktiviteter och

delaktighet. IBIC ger även ett stöd i samtal med anhöriga för att beskriva deras situation och behov av stöd.

2.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.

Kommentar

Dagverksamhetens framtida utformning och annan öppen verksamhet ses över

En översyn av dagverksamhet för äldre med avsikt att säkra hög kvalitet och brett utbud pågår på kommunfullmäktiges uppdrag. I översynen ses också det totala utbudet av tidiga insatser över för att få en bättre bild av hur utbudet behöver utvecklas och komplettera dagverksamheten framöver. I december kommer en delrapport med en behovsanalys på en övergripande nivå för dagverksamheten.

Öppna mötesplatser tillgängliga för fler ska skapas

Sedan hösten 2015 drivs i en öppen verksamhet på Boo Folketshus, Lusthuset, i projektform. Det är en öppen verksamhet för och med seniorer i samverkan med SPF och PRO. Mötesplatsen är en träffpunkt för äldre och syftar till att erbjuda ett rikare och friskare liv. Mötesplatsen har i särskilt uppdrag att nå personer som upplever ofrivillig isolering. Planering pågår för att starta upp ytterligare en mötesplats i kommunen. En dialog sker med Vårds samhällsservice kring uppdraget samt var den strategiskt bör placeras för att göra den tillgänglig för så många som möjligt.

2.3 Stark och balanserad tillväxt

Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.

Kommentar

Dialog med anordnare utvecklar välfärden

Enhetschefen för äldreheten har tillsammans med näringslivsdirektör och äldreutskottets ordförande genomfört ett dialogmöte tillsammans med representanter för hemtjänstföretagen i Nacka. Syftet med mötet var att diskutera företagens förutsättningar att utveckla verksamheten för kundernas bästa. På mötet framförde flera hemtjänstföretag synpunkter på förutsättningar för företagande i kommunen som fångades upp av Näringslivsdirektören. Företagen fick också information om hur företagsfrågor hanteras inom kommunen.

I Maj genomfördes ett dialogmöte med tema kompetensförsörjning. På mötet deltog representanter för Arbets- och företagsenhetens vuxenutbildning. Inför mötet genomfördes en omvärldsanalys för att kartlägga hur andra kommuner i länet arbetar med frågan. Detta möte resulterade i att äldrenämnden gav i uppdrag till social-och äldredirektören att initiera en översyn av auktorisationsvillkoren i kundvalet hemtjänst, ledsagning och avlösning gällande personalens utbildning och erfarenhet och utarbeta en strategi för att säkerställa att personalens kompetens inom hemtjänst, ledsagning och avlösning är anpassad för de faktiska behoven, både i nutid och framtid.

Nacka i behov av särskilt boende får plats inom tre månader

Den som söker och beviljas plats i särskilt boende får plats inom 3 månader. Under tertial 2 var snitttiden 63 dagar från det att ansökan beviljats till dess att kunden fått erbjudande om plats.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Kötid till särskilt boende, antal dagar till första erbjudande om boendeplats.			63	90	T1 T2 T3

2.4 Maximalt värde för skattepengarna

Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

Kommentar

Välfärdstekniklösningar på gång

En upphandling av välfärdstekniklösningar blev klar i augusti 2017. Upphandlingen har uppmärksamats nationellt då den istället för att upphandla produkter upphandlat tjänster. Upphandlingen blev försenad vilket gör att det är oklart om målet att 50 kunder ska erbjudas välfärdstekniktjänster under 2017 kommer att infrias. Planeringen pågår nu för fullt för att välfärdstekniklösningar ska bli en del av utbudet av insatser och att kunder i behov ska få dessa insatser redan under hösten.

Uppföljning av kvaliteten på särskilda boenden i fokus

Uppföljning på Nackas särskilda boenden kommer att vidareutvecklas under hösten. Uppföljningen av den medicinska kvalitén och den sociala omsorgen kommer att kompletteras med observationer och intervjuer med boende, anhöriga och personal för att få en mer nyanserad uppföljning och för att försöka fånga kvalitén i omsorgen.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Andelen kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten ökar.		0		50	T1 T2 T3

3 Ekonomiskt resultat

Periodens utfall

Utfallet för perioden januari till maj är 552,7 miljoner kronor vilket är 16,3 miljoner bättre än periodens budget. Det beror främst på att utfallet för hemtjänsten är 18,5 miljoner lägre än periodens budget.

Årsprognosen

Prognosen visar på en nettokostnad med -764 825 miljoner kronor vilket innebär ett överskott på cirka 10,3 miljoner kronor jämfört med budgeten: Det är en stor förbättring jämfört med tertial I.

Prognosen varierar mellan stora över- respektive underskott för de olika verksamheterna. Det största överskottet avser hemtjänst 25,2 miljoner kronor medan korttidsvården kommer att överskrida budgeten med cirka 14,3 miljoner kronor.

Hemtjänst cirka +25,2 miljoner kronor

Cirka 11,8 miljoner kronor av det förväntade resultatet kan förklaras av att budgeten för 2017 räknades upp för ökad befolkning och att hemtjänsten gick med överskott i bokslutet. En volymutveckling som inte har hänt. Antalet kunder har i stället minskat från 1429 kunder i december till cirka 1289 kunder i augusti. Under året har det pågått ett successivt införande av mobil återrapportering, den sista anordnaren gick in den 1 september. Utförarna får ersättning för faktiskt utförd tid vilket också har lett till lägre ersättningar. Erfarenheten från andra kommuners införande är att anordnarna ett tag efter införandet utför en större andel av den beviljade tiden än initialt. Förändringen innebär också att utförd tid rapporteras digitalt och attesteras av anordnaren och av äldreheten, det innebär att statistikuppgifterna blir säkrare än tidigare när det byggde på manuell egenrapportering. Natthemtjänst som redovisas under raden övriga verksamheter går med cirka 1,5 miljoner kronor i underskott.

Särskilt boende kundval -8,9 miljoner kronor

I prognosen är det taget höjd för en volymökning i samma storleksordning som under våren. Det är inte säkert att den infaller. Under året har det inkommit färre ansökningar från personer bosatta i annan kommun. Under 2016 flyttade 34 personer från annan kommun in i Nackas äldreboenden medan 14 personer har fått bifall på sin ansökan under 2017 och 20 fortfarande utreds, så antalet inflyttningar från annan kommun kommer troligen att bli lägre.

Underskottet beror på att kunderna i kundvalet i högre grad har demens och bedöms till högre checknivåer. Det leder till en högre årskostnad än beräknat i budgeten.

Samtidigt har årskostnaden per plats för avtalsboenden (profilboenden och boende på hem för vård och boende, HVB), blivit lägre än budgeterat vilket leder till överskott. Så sammantaget för kundval och avtalsboenden prognostiseras det negativa resultatet stanna på cirka fem miljoner kronor.

Korttidsboende -14,3 miljoner kronor

Kommunen abonnerar på 40 korttidsplatser, platserna kostar oavsett om de är belagda eller inte. Tillsammans kostar de mer än vad som finns budgeterat. Ytterligare platser har direktupphandlats under året vid tillfällen när alla platser varit belagda eller det till exempel har saknats demensplatser. För närvarande avropar kommunen två extra platser från ramavtalet utöver de abonnerade. Som en första åtgärd kommer äldreheten följa upp beläggningen och följa de enstaka platserna.

Myndighet och huvudmannaskap, - 2,4 miljoner kronor

Prognosen för myndighet och huvudmannaskap förbättras av att den fördelade kostnaden för överhead är lägre än budgeterat. I prognosen ingår kostnader för inhyrd personal från bemanningsföretag, konsultchef och projektledning för projektet "Ny betalningsansvarslag och hemsjukvård 2020" som inte är budgeterat 2020". Underskottet beror också på att äldre enhetens kringkostnader för att bedriva utredning och uppföljning av anordnarna inte täcks fullt ut av nämnden.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Helår budget och prognos 2017		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Hemtjänst - check	21 943	-136 195	-114 252	-132 710	18 458	-199 065	-173 890	25 175
Trygghetslarm - ej check	1 534	-7 624	-6 090	-5 832	-258	-8 748	-8 868	-120
Dagverksamhet äldre - check	337	-4 342	-4 006	-4 583	578	-6 875	-6 165	710
Ledsagning - check	110	-667	-557	-967	410	-1 450	-940	510
Avlösning - check	46	-732	-686	-967	281	-1 450	-878	572
Korttidsvård - ej check	2 549	-24 249	-21 700	-11 607	-10 094	-17 410	-31 692	-14 282
Verksamhet med beslut enl LSS -	64	-5 965	-5 901	-10 405	4 504	-15 607	-9 155	6 452
Särskilt boende - check	21 797	-287 798	-266 001	-264 934	-1 067	-397 401	-406 285	-8 884
Särskilt boende - avtal	2 362	-28 261	-25 900	-28 521	2 621	-42 781	-38 910	3 871
Övrig verksamhet	1 660	-25 048	-23 388	-25 375	1 988	-38 348	-39 964	-1 616
Myndighet & Huvudmannaskap	201	-31 056	-30 856	-29 405	-1 450	-44 358	-46 798	-2 440
Nämnd och nämndstöd	0	-782	-782	-1 070	288	-1 605	-1 280	325
Summa	52 601	-552 718	-500 117	-516 375	16 258	-775 098	-764 825	10 273
Summa								

4 Investeringar

Investeringsprojektet Pulsen Combine är avslutat och investeringen har aktiverats. Driftprojektet mobil återrapportering avslutas under september.

5 Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare

Alla medarbetare uppmuntras till att ta ut sin friskvård. Hälsosamtal erbjuds medarbetare med upprepad korttidsfrånvaro i syfte att tidigt fånga upp signaler om ohälsa. För långtidssjukskrivna finns en rehabiliteringsplan upprättad och regelbunden kontakt sker med den som är sjuk i syfte att underlätta återgång i arbete.

Arbetsmarknadsläget inom socialtjänsten har lett till större personalomsättning än tidigare. Ökad personalomsättning riskerar att leda till ökad belastning på de som arbetar kvar. För att motverka detta har inhyrd personal från bemanningsföretag tagits in för att ordinarie medarbetare inte ska belastas för hårt. Rekryteringsbehovet ser bättre ut i tertiäl 2 jämfört med tertiäl 1. I oktober är alla vakanta tjänster tillsatta på Äldreenheten. Detta innebär att inhyrd personal successivt kan börja fasa ut.

En satsning pågår för att rekrytera, attrahera och behålla medarbetare. I detta arbete ingår att vidareutveckla introduktionen av nyanställda.

Ansvar	Tot sjukfrånvaro (SKL:s nyckeltal 1)	Tot Kort sjukfrånvaro (max 59 dgr) Nackamodell	Kvinnor Kort sjukfrånvaro (max 59 dgr) Nackamodell	Män Kort sjukfrånvaro (max 59 dgr) Nackamodell	Tot Lång sjukfrånvaro (60 dgr eller mer) = Nackamodell	Kvinnor Lång sjukfrånvaro (60 dgr eller mer) = Nackamodell	Män Lång sjukfrånvaro (60 dgr eller mer) = Nackamodell	Tot Lång sjukfrånvaro (60 dgr eller mer) = SKL:s nyckeltal 2
Summa Äldreenheten	7,97	1,89	1,89	1,87	6,08	6,52	0,00	76,32

Enligt anvisning ska enheterna redovisa antalet anställda.

	Antal anställda augusti 2017
Äldreenheten	Antal
Anställda allmän visstid, tillsvidare, vikariat	48
Årsarbeten i budget	43,75
Andel av ledning o övrig resurs	
Anställda allmän visstid, tillsvidare, vikariat	3
Enhetens andel årsarbeten	1,5

6 Åtgärdsplan

Åtgärdsplan särskilt boende

Aktiviteter genomförs för att komma till rätta med underskottet. Aktuella områden är att revidera riktlinjerna för beslut om särskilt boende, rättssäkerhetsgranska särskilt boende-akter, och ta upp ärenden om särskilt boende före beslut på enhetens ärendedragningar. Syftet är att säkerställa att alla gör likartade bedömningar. Enheten kommer också att omvärldsbevaka för att gå igenom de bedömningsinstrument som finns att tillgå.